

PARTICULARITĂȚILE DEZVOLTĂRII MOTRICE ALE ELEVULUI DE 6-7 ANI

Definirea noțiunii de capacitate motrică a preocupat și mai preocupă și în prezent specialiștii datorită laturii plurifactoriale a acestei noțiuni.

„Terminologia educației fizice și sportului” definește noțiunea de capacitate motrică „ansamblul posibilităților motrice naturale și dobândite prin care se pot realiza eforturi variate ca structură și dozare”, definiție acceptată și de Gheorghe Cârstea.

De asemenea Gh. Cârstea citează pe Mihai Epuran, Flehman, Hebeliuc, Mathews D.K., care au ajuns la concluzia că: „capacitatea motrică este un potențial uman dinamic (progresiv sau regresiv) dat de unitatea dialectică dintre calitățile și deprinderile sau priceperile motrice”.

M. Epuran și V. Horghidan adaugă în ceea ce privește definirea capacității motrice că „este o reacție complexă la stimulii ambianței și cuprinde într-o unitate caracteristică mai multe elemente cum sunt: aptitudinile motrice-atletice (ca expresie concretă a celor de mai sus) toate influențate, structurate divers și potențate la niveluri diferite de maturizare firească a funcțiilor de exersare și de factori interni motivaționali”.

Albu, V. definește capacitatea motrică: „un sistem de posibilități psiho-motrice înnăscute și dobândite prin care individul rezolvă, la un anumit grad, diferite sarcini motrice.”

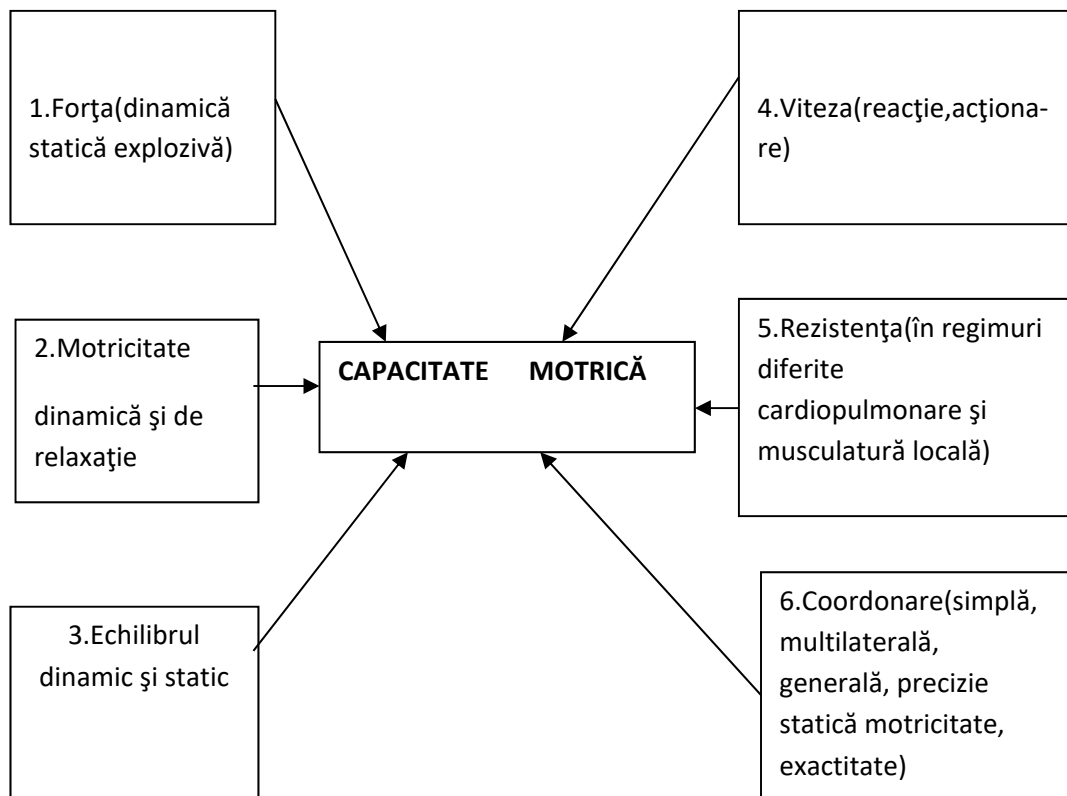
A. Dragnea și A. Bota realizează o definiție mai amplă a noțiunii de capacitate motrică, acestea cuprinzând:

- componente stabile: aptitudini, calități motrice, deprinderi motrice, deprinderi motrice, structuri operaționale, cunoștințe, experiență.

- componente de stare: motivație, stări emoționale, care pot favoriza, reduce sau bloca exprimarea capacității motrice.

De aceea, capacitatea motrică este considerată ca o rezultată plurifactorială și definită ca „un complex de manifestări preponderent motrice (priceperi și deprinderi) condiționat de nivelul de dezvoltare a calităților motrice, indicii morfo-funcționali, procesele psihice (cognitive, afective, motivaționale) și procesele biochimice metabolice, toate însumate, corelate și reciproc condiționate, având ca rezultat efectuarea eficientă a acțiunii și actelor solicitate de condițiile specifice în care se practică activitățile motrice”.

A. Dragnea citează pe E. Fleishman, care înțelege prin capacitate motrică un complex de factori reprezentați astfel:

Am considerat necesar a defini noțiunea de capacitate motrică, deoarece dezvoltarea acesteia reprezintă finalitatea procesului instructiv-educativ. De asemenea, eficiența dezvoltării capacității motrice este în concordanță cu particularitățile de vârstă, somatice, psihice, funcționale.

Având în vedere cele menționate mai sus putem concluziona că elementele componente ale capacității motrice sunt:

- Aptitudinile psihomotrice;
- Calitățile motrice;
- Deprinderile și priceperile motrice;
- Indicii morfo-funcționali;
- Procesele biochimice metabolice;

Aptitudinile psihomotrice după M. Epuran și V. Horghidan sunt:

- capacitatea formării deprinderilor;
- capacitatea mobilizării energetice și capacitatea refacerii după efort intens.

Capacitățile, deprinderile și priceperile motrice sunt componentele care influențează dezvoltarea capacității motrice prin exersare, iar testele pentru aprecierea dezvoltării acesteia sunt adresate acestor componente.

Indicii morfo-funcționali și procesele biochimice metabolice pot influența în mod pozitiv sau negativ dezvoltarea capacității motrice. Sunt de asemenea teste pentru aprecierea dezvoltării corespunzătoare a acestor elemente, baza de plecare în planificarea efortului în activitățile motrice. În acest capitol mă voi referi la aprecierea deprinderilor, priceperilor și calităților motrice, elemente componente ale capacității motrice, pentru care se lucrează preponderent în activitatea de educație fizică școlară.

În perioada micii școlarități, datorită fenomenului de „acelerație” se constată disponibilități motrice mari, ceea ce permite formarea corectă a priceperilor și deprinderilor motrice de bază, cu caracter aplicativ și specific diferitelor ramuri sportive, iar pentru sportul de performanță posibilitatea pregătirii sistematice timpurii.

Particularitățile dezvoltării motrice a copilului de 6-7 ani pot fi studiate prin prisma calităților motrice a deprinderilor motrice de bază.

BIBLIOGRAFIE

BADEA, E., *Caracterizarea dinamică a copilului și adolescentului de la 3 la 18 ani cu aplicație la fișa școlară” Editura Didactică și Pedagogică, R. A. București, 1993*

CUCOȘ, C., *Psihopedagogie – pentru examenele de definitivare și grade didactice”, Editura Polirom, Iași, 1998*

prof. înv. primar DORINA BUCUR

Școala „Gheorghe Banea” Măcin, Tulcea